

การยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

นาย ประภากร รัตนมาตา

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-795-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SETTING ASIDE OF THE ARBITRAL AWARDS

Mr. Prapakorn Rattanamala

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-795-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
โดย นายประภากร รัตนมาลา
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พิรัชต์ศักดิ์ นรยางกูร

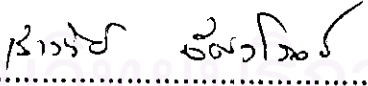
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ รุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ไชยวัฒน์ มุนนาค)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พิรัชต์ศักดิ์ นรยางกูร)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ เสาวนีย์ อัครโรจน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์วรวิภา ทวาทดิน)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ประกาศ รัตนมาลา: การยกเลิกราคาค่าชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ (SETTING ASIDE OF THE ARBITRAL AWARDS) อ.ที่ปรึกษา: รศ. พิรัชต์ศักดิ์ นรขางกูร, 171 หน้า, ISBN 974-331-795-3.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเรื่องการยกเลิก หรือเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเฉพาะกรณีการอนุญาโตตุลาการระหว่างเอกชน โดยจะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ความสำคัญ เหตุ และวิธีดำเนินการในการยกเลิก หรือเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ โดยศึกษากฎหมายของประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเบลเยียม ประเทศเยอรมัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสวีเดน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศอังกฤษ UNCITRAL Model Law on International Arbitration 1985 และอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น

อนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องของสัญญา กล่าวคือ เป็นเรื่องที่คู่กรณีตกลงยินยอมให้อนุญาโตตุลาการที่ตนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งเพื่อทำการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของตน โดยอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้พิจารณาทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย เมื่ออนุญาโตตุลาการได้ทำคำชี้ขาดแล้ว คำชี้ขาดที่ทำการขึ้นจะถึงที่สุดและมีผลผูกมัดคู่กรณี และคู่กรณีไม่สามารถอุทธรณ์คำชี้ขาดได้อีก การยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ทำขึ้นมีลักษณะที่สำคัญของการอนุญาโตตุลาการซึ่งประกอบด้วยเรื่องของสัญญา และเรื่องของการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทครบถ้วนหรือไม่

เนื่องจากการยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดเป็นข้อออกเว้นของหลักทั่วไปในการอนุญาโตตุลาการที่ว่า เมื่อมีการทำคำชี้ขาดแล้วก็ถือว่าข้อเท็จจริงในคดีเป็นอันยุติ พึงได้ว่าเป็นความจริงตามที่ได้ชี้ขาด (res judicata) และการยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้คำชี้ขาดไม่มีผลบังคับอีกต่อไป ดังนั้นเหตุในการร้องขอให้ยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดจึงควรจะเป็นเหตุที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งประกอบด้วยเหตุดังต่อไปนี้

1. สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่สมบูรณ์
2. องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ได้เป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนดไว้
3. อนุญาโตตุลาการไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. อนุญาโตตุลาการไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำชี้ขาดหรือคำชี้ขาดไม่ได้ระบุเหตุผลตามบทบัญญัติของกฎหมาย
5. คำชี้ขาดหรือวิธีการในการทำคำชี้ขาดขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

วิธีดำเนินการในการร้องขอให้ยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดควรคำนึงถึงสิทธิของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ให้โอกาสและเวลาอย่างเพียงพอแก่ผู้ร้องขอ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ควรจะมีมากจนกลายเป็นเครื่องมือในการประวิงคดี และหากเป็นกรณีของผู้ร้องขอได้ให้การยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดเพื่อเป็นการประวิงคดี ก็ควรกำหนดให้ผู้ร้องดังกล่าวชดเชยค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งอันเนื่องจากการไม่ได้รับชำระหนี้ตามที่กำหนด นอกจากนี้ศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาเรื่องการยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดก็ควรจะเป็นศาลที่มีความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ในเรื่องการอนุญาโตตุลาการเป็นอย่างดี

ภาควิชา นิติศาสตร์

สาขาวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษา

C 870477 : MAJOR LAW

KEY WORD: SET ASIDE

PRAPAKORN RATTANAMALA : SETTING ASIDE OF THE ARBITRAL AWARDS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PHIJAISUKDI HORAYANGKURA. 171 pp. ISBN 974-331-795-3.

This thesis studies setting aside of an arbitral award of private arbitration. Its scope consists of nature, importance, grounds and procedure of setting aside of an arbitral award of Netherlands, France, Belgium, Germany, the United States of America, Sweden, Switzerland, England, UNCITRAL Model Law on International Arbitration 1985 and Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States.

Arbitration is a contractual matter, that is, the parties entrust the arbitrators, whom they have jointly appointed to render a decision on their disputes, both of question of facts and question of laws. Upon the arbitrators make an award, it shall be final and bind the parties and cannot be appealed by them. Setting aside of an arbitral award is a mechanism to see whether the award has included significant elements of arbitration, be the contractual matter or dispute adjustment.

Since setting aside of an arbitral award is an exception to the general rule of *res judicata* and the successful request for setting aside of an arbitral award causes the award to have no effect, therefore, the grounds for setting aside of such should be important and extremely necessary, as follows:

1. there is no valid arbitration agreement ;
2. the composition of the arbitral tribunal was not in accordance with the rule applicable thereto;
3. the arbitral tribunal has not complied with its mandate;
4. the award was not signed by the arbitrator or arbitrators or did not contain reasons in accordance with the provisions of law;
5. the award ,or the manner in which it was made, violates public policy.

The procedure of the request for setting aside of an arbitral award should take parties'right into consideration, that is, giving adequate opportunity and time to the applicant but not should go to the extent of impeding the case. If the applicant takes advantage of setting aside of an arbitral award in order to slow down the case, the applicant shall pay damages for not satisfying an obligation within period. In addition, the competent court which considers setting aside of an arbitral award should be equipped with great expertise and experience in arbitration.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่อกรรมการที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ พิรัชต์ศักดิ์ นรยางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และด้วยความกรุณาของท่านกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน กล่าวคือ อาจารย์ไชยวัฒน์ บุญมาก ศาสตราจารย์เสาวนีย์ ธีศวโรจน์ และอาจารย์วรฤทธิ ทวาทศิน ที่ได้ไม่ตำหนะน่าและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอด และผู้เขียนขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคุณคุณจิรารทณ เหมบุญมาก ผู้แนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์และให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ คุณสมชาย สหัสขารา ผู้ให้การสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์ คุณจินดา เข็มศรีวิทยารักษ์, คุณสุณันทา สุตศิริ, คุณพรพิมล ชินวัฒน์วานิช ผู้ให้ความช่วยเหลือในการจัดพิมพ์และแปลเอกสาร

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีประโยชน์อยู่บ้าง ผู้เขียนขออุทิศความดีนี้ให้แก่บิดามารดา และคณาจารย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เขียน หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับ และกราบขออภัยมา ณ ที่นี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
3. วิธีการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย	2
4. สมมุติฐานของการวิจัย	3
5. ทฤษฎีทางนิเวศศาสตร์ที่เกี่ยวข้องหรือเป็นหลักในการวิจัยครั้งนี้	3
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
2. บททั่วไป	
1. ความหมายของการอนุญาตใบอนุญาต	5
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอนุญาตใบอนุญาต	6
2.1 ทฤษฎีที่ถือว่าการซื้อขายหรือพิพาทเป็นอำนาจของรัฐ	6
2.2 ทฤษฎีสัญญา	8
2.3 ทฤษฎีผสม	9
2.4 ทฤษฎีความเป็นแบบของมันเอง	9
3. ลักษณะที่สำคัญของการอนุญาตใบอนุญาต	11
3.1 เรื่องของสัญญา	11
3.2 เรื่องของการวินิจฉัยซื้อขายหรือพิพาท	11
3 การยกเลิกคำซื้อขายของอนุญาตใบอนุญาต	15
1. ขอบเขตของการศึกษาการยกเลิกคำซื้อขายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้	15
2. คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีความหมายเกี่ยวกับการยกเลิกคำซื้อขาย	16

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

3. การยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ (ต่อ)	
3. การยกเลิกคำชี้ขาดและการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศต่าง ๆ ตาม ขอบเขตการศึกษาของวิทยานิพนธ์	17
3.1 ประเทศนอร์เวย์	17
3.2 ประเทศฝรั่งเศส	31
3.3 ประเทศเบลเยียม	40
3.4 ประเทศเยอรมัน	48
3.5 ประเทศสหรัฐอเมริกา	52
3.6 ประเทศสวีเดน	56
3.7 ประเทศอิตาลี	61
3.8 ประเทศอังกฤษ	70
3.9 UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration 1985	81
3.10 อนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างรัฐและ คนชาติของรัฐอื่น (Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States [ICSID])	84
4. บทวิเคราะห์เกี่ยวกับการยกเลิกคำชี้ขาด	87
1. การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับคำชี้ขาดภายหลังการทำคำชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการ	87
2. องค์การที่มีอำนาจพิจารณาในการยกเลิกคำชี้ขาด	90
3. เหตุในการร้องขอไต่ยกเลิกคำชี้ขาด	93
4. ระยะเวลาในการร้องขอไต่ยกเลิกคำชี้ขาด	132
5. หน้าที่นำสืบ	138
6. การทูลเกล้าทูลกระหม่อมตามคำชี้ขาด	138
7. การลบล้างสิทธิการขอไต่ยกเลิกคำชี้ขาด	139
8. ผลของการยกเลิกคำชี้ขาด	140
9. วิธีการป้องกันการใช้การยกเลิกคำชี้ขาดเพื่อประวิงคดี	141

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4. บทวิเคราะห์เกี่ยวกับการยกเลิกค่าเช่า (ต่อ)	
10. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับ Model Law ในส่วนของการยกเลิกหรือเพิกถอน ค่าเช่า.....	141
11. การเปรียบเทียบการยกเลิกค่าเช่าระหว่างกรณีการอนุญาโตตุลาการ ในทางการค้ากับ ICSID.....	143
12. เหตุผลและความจำเป็นในการศึกษาเรื่องการยกเลิกค่าเช่าเพื่อการ พัฒนานาฏนมาว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ	147
5. บทสรุปและเสนอแนะ	152
รายการอ้างอิง.....	159
ประวัติผู้วิจัย	162

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย